

ЗАКОНСКЕ НОВИНЕ И ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР У ОБЛАСТИ ТУРИЗМА И УГОСТИТЕЉСТВА

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР у области туризма и угоститељства и Закон о инспекцијском надзору

*Стална конференција градова и општина
Зрењанин, 24. септембар 2019.*

ШТА У ПОСТУПКУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА КОНТРОЛИШЕ ОВЛАШЋЕНИ ИНСПЕКТОР ЈЛС?

- Обављање угоститељске делатности у објектима домаће радиности, сеоским туристичким домаћинствима и хостелу (МТУ, стандарди, евиденција гостију...)
- Наплата и уплата боравишне таксе — у свим угоститељским објектима за смештај;
- Придржавање прописаног радног времена — у свим угоститељским објектима;

ШТА У ПОСТУПКУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА КОНТРОЛИШЕ ОВЛАШЋЕНИ ИНСПЕКТОР ЈЛС?

- У угоститељским објектима у стамбеним зградама (који нису домаћа радиност и хостел) само у делу који је јединица локалне самоуправе ближе одредила (бука, мириси, технички услови који нису прописани прописима из надлежности туристичке инспекције)

ПРАВА И ДУЖНОСТИ ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЛС

- Изједначени са правима прописаним за туристичког инспектора.
- Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе права и дужности врши само у оквиру надлежности која му је поверена Законом о угоститељству.

ПРАВА И ДУЖНОСТИ ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЛС

- Проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга;
- Утврђује идентитет запослених лица, лица која обављају делатност, корисника услуга увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- Утврђује идентитет физичког лица/затеченог лица које обавља угоститељску делатност у ДР и СТД;

ПРАВА И ДУЖНОСТИ ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЛС

- Утврђује идентитет корисника услуга;
- Прегледа просторије, односно простор у којима се обавља делатност и пружају услуге
- Фотографише, односно врши видео снимање просторије, односно простора где се обавља делатност

ПРАВА И ДУЖНОСТИ ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЛС

- Прегледа уговоре, евиденције, исправе, електронска документа и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања а који није могао да прибави по службеној дужности;
- Врши штампање, копирање, односно фотографисање и снимање пословних докумената (члан 83. Закона о угоститељству).

НОВИНЕ У ОВЛАШЋЕЊИМА ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЛС

- Предвиђено Законом о угоститељству:
- стан, пратећи или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у коме се обавља делатност - сматра се пословним простором;
- стан, пратећи или други простор стамбеног карактера у којем се обавља привредна делатност - сматра се пословним простором;

НОВИНЕ У ОВЛАШЋЕЊИМА ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЛС

- у случају сумње да ли се ради о стамбеном или пословном простору-пресудна је фактичка намена простора;
- сачини службену белешку, о оним радњама у поступку за које се не саставља записник;

НОВИНЕ У ОВЛАШЋЕЊИМА ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЛС

- записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности;
- изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- наступи као анонимни корисник услуге (провокативна куповина).

НОВИНЕ У ОВЛАШЋЕЊИМА ОВЛАШЋЕНОГ ИНСПЕКТОРА ЈЛС

- У случају када надзирани субјект отклони наложене неправилности у записнику, на прописан начин, овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе:
- не подноси захтев за покретање прекршајног поступка или
- не издаје прекршајни налог, уколико највиши износ запрећене казне не прелази 200.000 динара (члан 85. став 2. Закона о угоститељству).

ПРЕВЕНТИВНО ДЕЛОВАЊЕ

**Члан 13. Закона о инспекцијском надзору
(„Сл. гласник РС“, број 36/15, 44/18-др. закон и 95/18)**

- **ЈАВНОСТ РАДА –ОБЈАВЉИВАЊЕ НА САЈТУ**
- **СТРУЧНА И САВЕТОДАВНА ПОДРШКА НАДЗИРАНОМ СУБЈЕКТУ**
- **СЛУЖБЕНА САВЕТОДАВНА ПОСЕТА**
- **ПРЕВЕНТИВНИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР**

ЈАВНОСТ РАДА – ОБЈАВЉИВАЊЕ НА САЈТУ

- Важећи прописи;
- Информације о раду инспекције;
- Годишњи извештај инспекције;
- Планови инспекцијског надзора;

ЈАВНОСТ РАДА – ОБЈАВЉИВАЊЕ НА САЈТУ

- Контролне листе;
- Обавештења за јавност о променама прописа;
- Саопштења - обавештења о инспекцијском надзору;
- Акта о примени прописа;

СТРУЧНЕ И САВЕТОДАВНЕ ПОДРШКЕ НАДЗИРАНОМ СУБЈЕКТУ

- Сарадња са другим јединицама локалне самоуправе,
- Сарадња са Привредном комором Србије, струковним асоцијацијама
- и давање информација и савета из надлежности инспекције, а у вези пословања и поступања у складу са прописима и у циљу подстицања и подржавања законитости пословања надзираних субјеката.

СЛУЖБЕНЕ САВЕТОДАВНЕ ПОСЕТЕ

- На захтев странке (у року од 15 дана) или по службеној дужности (не издаје се писани налог).
- **СЛУЖБЕНА БЕЛЕШКА** -у коју уноси битне чињенице и околности саветодавне посете (субјект посете, предмет посете и евентуално утврђене неправилности).

СЛУЖБЕНЕ САВЕТОДАВНЕ ПОСЕТЕ

ДОПИС СА ПРЕПОРУКАМА У РОКУ ОД 8 ДАНА

- Ако се у службеној саветодавној посети уочи неправилност у пословању и поступању субјекта, инспектор у року од 8 дана након посете сачињава и доставља субјекту допис који садржи препоруке о томе како да утврђену неправилност исправи и обезбеди законито пословање и поступање са роком за отклањање неправилности.

ОБАВЕШТАВАЊЕ ИНСПЕКЦИЈЕ О ПОСТУПАЊУ ПО ПРЕПОРУЦИ

Субјекат где је вршена службена саветодавна посета обавештава инспекцију о томе да ли је и како је поступио по овим препорукама, у року наведеном у допису.

ПРОЦЕНА РИЗИКА И ПОКРЕТАЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Непоступање по препорукама, као и необавештавање инспекције од стране субјекта, у складу са проценом ризика, може представљати разлог за покретање инспекцијског надзора.

ВАЖНА НАПОМЕНА

- У случају да се у службеној саветодавној посети утврде неправилности, инспекција **не изриче мере управљене према надзираном субјекту** и не подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно не издаје прекршајни налог.
- Службене саветодавне посете се **не могу вршити код нерегистрованог субјекта**. (Ако у току ове посете инспекција утврди да је субјекат нерегистрован инспекција одмах покреће инспекцијски надзор и води посебан поступак према нерегистрованом субјекту).

ПРЕВЕНТИВНИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Пре свега, треба направити разлику између

- **ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА** (члан 26. ЗИН
Превентивне мере - није настала неправилност) и
- **КОРЕКТИВНИХ МЕРА** (члан 27. ЗИН – Мере за
отклањање неправилности- утврђена неправилност).

ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

- 1) **упозоравање** надзираног субјекта о његовим обавезама из закона и других прописа;
- 2) **указивање** надзираном субјекту на могућност наступања штетних последица његовог пословања или поступања
- 3) **налагање** надзираном субјекту предузимања или уздржавања од одређених радњи ;
- 4) **друге мере којима се постиже превентивна улога** инспекцијског надзора (истицање рока важења решења о категоризацији)

ВАЖНА НАПОМЕНА

- Превентивне мере могу се изрећи и непознатом субјекту инспекцијског надзора.
- Нерегистрованом субјекту се не може изрећи превентивна мера.

МЕРЕ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕЗАКОНИТОСТИ

- Инспектор, уколико открије незаконитост у пословању надзираног субјекта, у записнику о инспекцијском надзору налаже отклањање незаконитости у одређеном року.
- Надзирани субјекат дужан је да писано обавести инспектора о томе да ли је у остављеном року отклонио утврђене неправилности, и уколико јесте, инспектор окончава поступак и предузима казнене мере.

ВАЖНА НАПОМЕНА

У случају када надзирани субјект отклони наложене неправилности у записнику, на прописан начин, овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе:

➤ **не подноси захтев** за покретање прекршајног поступка или **не издаје прекршајни налог**,

уколико највиши износ запрећене казне не прелази 200.000 динара.

КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ

➤ **Контролна листа** — документ који садржи списак приоритетних питања провере и других радњи за које је инспекција овлашћена, одређених према тежини могућих штетних последица у одређеној области сагласно правилима о процени ризика, као и предмет и обим провере.

➤ **Обавеза инспекције:**

- да **сачини** своје контролне листе,
- да их **објави** на интернет страници и да их **примењује** у редовном надзору.

КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ

- Подсетник и за надзираног субјекта и за инспектора
- Уједначава се пракса (јасни и транспарентни услови за све привредне субјекте у вези обавеза и могућег исхода надзора...)
- Најмање два пута годишње преиспитивање контролних листа

КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ

- У надзору инспектор предузима провере које су садржане у контролној листи, а у складу са предметом надзора из налога (може бити цела листа или одређене тачке из листе, које на листи инспектор заокружује)
- У обавештењу о надзору обавезни су подаци о интернет страници са контролним листама
- Привредни субјект може да врши самопроверу испуњености захтева из контролне листе и самопроцену ризика

КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ

Контролне листе инспекције урађене са двоструком проценом ризика: на основу бодовања одговора и на основу укупног распона бодова (табела на крају листе):

- Негативан одговор – нула бодова
- Позитиван одговор - бодови (од 1 до 5); бодови су одређени према процени степена ризика који носи непоштовање одређене одредбе
- Део питања није бодован (Регистрација, јавна сагласност, лиценца...) јер је то предуслов обављања делатности (Уколико то није испуњено, поступање инспектора иде у другом правцу – контрола нерегистрованих субјеката и не ради се по контролним листама)

КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ

Табела процене ризика

Степен ризика	%
Незнатан	91 - 100
Низак	81 - 90
Средњи	71 - 80
Висок	51 - 70
Критичан	50 и мање

ВРСТЕ И ОБЛИЦИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Према врсти инспекцијски надзора, може бити:

- редован,
- ванредан,
- мешовити,
- контролни и
- допунски.

ВРСТЕ И ОБЛИЦИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Према облику инспекцијски надзор може бити:

➤ теренски и

➤ канцеларијски.

ПОСТУПАК ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

- Поступак инспекцијског надзора се води:
- По службеној дужности: редован, ванредан, мешовити, допунски и контролни надзор.
- По захтеву надзираног субјекта: (утврђујући) и потврђујући
- По захтеву другог лица коме је посебним законом признато својство странке у поступку

ПОКРЕТАЊЕ ПОСТУПКА ПО ПРЕДСТАВЦИ

- **Представка** – **иницијатива** за покретање поступка (може и анонимна)
- Подносиоци представки **немају својство странке у поступку**
- Дискреционо овлашћење инспектора да не покрене поступак: **ризик незнатан** или **злоупотреба права**

ОБАВЕШТЕЊЕ О ПОСТУПАЊУ ПО ПРЕДСТАВЦИ

- Ако инспектор не покрене поступак – доставља обавештење подносиоцу **у року од 30 дана** од пријема представке
- Инспектор на захтев подносиоца обавештава:
 - како је поступио са представком **у року од 15 дана** од дана пријема захтева
 - о исходу ванредног надзора најкасније **у року од 15 дана** од дана окончања поступка.

ОБАВЕШТАВАЊЕ

- Инспектор у писаном облику обавештава надзирани субјекат о предстојећем инспекцијском надзору, **најкасније 3 дана пре почетка надзора**. Обавештење садржи и податке о интернет страници са контролном листом.
- Обавештавање се врши електронским путем, а може се учинити и у папирном облику.

ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР БЕЗ ОБАВЕШТЕЊА

- када постоје разлози за неодложно поступање;
- оправдана бојазан да би обавештење умањило остварење циља инспекцијског надзора (контрола придржавања прописаног радног времена, евиденција гостију у хостелу...);
- када то налаже заштита јавног интереса (сумње и пријаве за нерегистроване субјекте);
- постоји опасност да ће надзирани субјекат, сакрити, уништити, преправити, оштетити делимично или или учинити неупотребљивим исправу, предмет који могу послужити као доказ;

ПОЧЕТАК ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

Инспекцијски надзор започиње:

- Када се надзираном субјекту или присутном лицу **уручи налог**
- Ако одбије налог, **показивањем** и предочавањем садржине налога
- Ако није издат налог, **предузимањем прве радње** инспектора

ВРЕМЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

➤ Време инспекцијског надзора:

- у радно време надзираног субјекта, односно
- у време примерено сврси вршења надзора

➤ Ван радног времена:

- неодложно поступање,
- висок или критичан ризик,
- хитне мере.

НАЛОГ

- Ко издаје налог?
- Кад се издаје налог?
- Садржина налога - Предмет налога
- Конкретан и уопштен налог
- Допунски налог до 30 дана

ПОСТУПАК ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

ПРИПРЕМА ИНСПЕКТОРА ЗА НАДЗОР

(АПР, Регистри Министарства, Регистри ЈЛС, др. регистри, сајтови), Акт о примени прописа на сајту министарства

ЗАПИСНИК

- достављање у року од 8 дана
- примедбе на записник – 5 радних дана

ПОСТУПАК ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

ЗАПИСНИК

- У записнику се констатује да ли је издат налог, односно да ли је дато обавештење и констатују релевантне чињенице о извршеном инспекцијском надзору
- Констатација законитости пословања односно констатовање да нису утврђене неправилности по предмету налога.

РЕШЕЊЕ

Уколико се утврде неправилности

- **Записнички налаже** једна или више мера за отклањање неправилности

Ако надзирани субјекат не поступи по налогу из записника доноси се:

- **Решење о налагању** са роком за поступање

Ако се утврђене неправилности из решења у остављеном року не отклоне, доноси се

- **Решење о привременој забрани** обављања делатности и пружања услуга у објекту;
- **Решење о извршењу**

КАЗНЕНЕ МЕРЕ

Када инспектор утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, прво записнички налаже отклањање неправилности и надлежном правосудном органу подноси захтев за покретање прекршајног поступка (за прекршаје за које је то предвиђено) односно издаје прекршајни налог (за прекршаје са изреченим фиксним казнама).

КАЗНЕНЕ МЕРЕ

ВАЖНО ЈЕ ЗНАТИ:

Инспектор против надзираног субјекта неће поднети захтев за покретање прекршајног поступка, односно неће му издати прекршајни налог када

- *највиши износ запрећене казне за прекршај не прелази 200.000 динара*
- *није прописана заштитна мера,*
- *штетне последице нису наступиле, или су отклоњене.*

КАЗНЕНЕ МЕРЕ

- Изузетак се не примењују се када се ради о поновљеном прекршају надзираног субјекта, без обзира да ли је први пут поднет захтев за покретање прекршајног поступка, односно издат прекршајни налог
- Изузетак се не примењује на нерегистроване субјекте.

КАЗНЕНЕ МЕРЕ

ПРЕКРШАЈНИ НАЛОГ

- Прекршајни налог се издаје када је за прекршај законом или другим прописом од прекршајних санкција предвиђена само новчана казна у фиксном износу.
- За ове прекршаје не може се поднети захтев за покретање прекршајног поступка.
- Лице против кога је издат прекршајни налог прихвата одговорност за прекршај плаћањем половине изречене казне у року од осам дана од дана пријема прекршајног налога, чиме се ослобађа плаћања друге половине изречене казне.

КАЗНЕНЕ МЕРЕ

ПРЕКРШАЈНИ НАЛОГ

- Ако лице против кога је издат прекршајни налог у року од осам дана од дана пријема прекршајног налога не плати изречену казну или не поднесе захтев за судско одлучивање о издатом прекршајном налогу, сматраће се да је прихватило одговорност пропуштањем, а прекршајни налог ће постати коначан и извршан.
- Прекршајни налог са констатацијом коначности и забелешком да новчана казна није плаћена овлашћени орган доставља надлежном прекршајном суду да изречену новчану казну унесе у регистар и спроведе поступак извршења у складу са Законом о прекршајима.

ПОСЕБАН ПОСТУПАК ПРЕМА НЕРЕГИСТРОВАНИМ

Нерегистровани субјекат је надзирани субјекат који нису уписани у:

- ОСНОВНИ РЕГИСТАР
- ПОСЕБАН ОДГОВАРАЈУЋИ РЕГИСТАР ИЛИ ЕВИДЕНЦИЈУ, КАО И
- ПРЕДУЗЕТНИЦИ У ВРЕМЕ УПИСАНОГ ПРЕКИДА РАДА

ПОСЕБАН ПОСТУПАК ПРЕМА НЕРЕГИСТРОВАНИМ

ВАЖНО ЈЕ ЗНАТИ

- Инспекцијски надзор над нерегистрованим субјектом врши се према плану инспекцијског надзора, али и кад није предвиђен планом инспекцијског надзора.
- без обавештења о предстојећем инспекцијском надзору,
- без издавања налога за инспекцијски надзор.

ПОСЕБАН ПОСТУПАК ПРЕМА НЕРЕГИСТРОВАНИМ

➤ Решење се одмах доставља нерегистрованом субјекту којим се

- **налаже упис** у основни регистар, односно у одговарајући посебни регистар или евиденцију
- **забрањује да обавља делатност** или врши активност до испуњења за то прописаних услова;

-

Стална конференција општина и градова

ХВАЛА НА ПАЖЊИ !!!

Презентацију припремила:
Јелена Сладић-Јаковљевић